

عنوان مقاله:

طراحی مسکن انعطاف پذیر در بافت های فرسوده شهری نمونه موردی: سقز

محل انتشار:

هشتمین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رخ عبودی - کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشگاه همدان، ایران

محمد مهدی مولایی - استادیار، دانشکده هنر و معماری دانشگاه بو علی سینا همدان، ایران

ادریس عبودی - دکتری برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران

ناصر محمدخانی - کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری

خلاصه مقاله:

به دنبال تحولات انقلاب صنعتی در زمینه های تکنولوژیکی اقتصادی- اجتماعی و پیامدهای ناشی از هجوم و تمرکز جمعیت ها و فعالیت ها به بخش مرکزی شهرها، بافت های مرکزی شهرها دچار عدم تعادل گشته و قادر به پاسخگویی نیازهای جدید جوامع شهری نیستند. این در حالی است که بافت های تاریخی و فرسوده ی شهری به دلیل مرکزیت جغرافیایی، سهولت دسترسی، استقرار بازار (فعالیت های تجاری) و دارا بودن ارزشهای تاریخی و فرهنگی، دارای ظرفیت بالقوه برای تولید درآمد و به تبع آن پرداخت اجاره بهاء می باشد. علی رغم این ویژگی ها، محلات مسکونی پیرامون هسته ی تجاری، به دلایلی از جمله: بافت سنتی شبکه ی معابر، فرسودگی واحدهای مسکونی، ضعف زیر ساختها و مشکلات زیست محیطی، مسیر رکود و عقب ماندگی را طی می کند. تداوم چنین فرمهای فضایی باعث شکل گیری نوعی از فرآیند اجتماعی، اقتصادی در محلات مسکونی بافت های تاریخی و فرسوده شده است، که در آن گروه های با درآمد بالا از این محلات خارج شده و مهاجرین و کارگر و عمدتا فقیر، جایگزین آنها شده اند. زیرا معماری این مناطق انعطاف پذیر نبوده و نتوانسته است خود را با نیازهای جدید منطبق نماید. از طرفی، برخی از واحدهای مسکونی در معرض تهاجم و فشار فعالیت های ناشی از بازار واقع شده و به کارگاه های تولیدی یا انبار تبدیل شده اند. مجموعه ی این عوامل، باعث کاهش مطلوبیت سکونت در این بافتها شده و الگوی آن از الگوی مسکن انعطاف پذیر فاصله گرفته است. در نتیجه پویایی خود را از دست داده و به انزوا کشیده شده است. هیات محترم وزیران در تاریخ ۹۷/۳/۱۰ آیین نامه اجرایی برنامه ملی باز آفرینی بافت های فرسوده و ناکارآمد را به تصویب نمود. در کشور ایران با مشارکت بانک جهانی در سال ۱۳۸۲ با تصویب سند توانمندسازی سکونتگاه های غیررسمی توسط دولت، عملا با رویکردی جدید به مسئله سکونتگاه های غیررسمی توجه گردید. بررسی و حل مسائل و مشکلات بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری دارای ابعاد مختلف می باشد که یک بعد مهم آن بعد معماری اینگونه بافت ها می باشد. در این تحقیق سعی شده با تاکید بر دیدگاه معمارانه برای بافت های فرسوده و ناکارآمد شهر سقز مسکن انعطاف پذیر طراحی و ارائه گردد. برای این منظور بافت محلات دارای بافت فرسوده و سکونتگاه های غیر رسمی شهر سقز بررسی شده است. فاکتورهای مسکن انعطاف پذیر با کمک مردم و متخصصین تهیه شده و با نرم افزارهای معماری طراحی و ارائه گردیده است.

کلمات کلیدی:

بافت فرسوده، بافت ناکارآمد، معماری، ناوقه لا، سقز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1331920>

